

lidt, men „den, som har en Gjerning at leve for, bliver hurtig færdig med Folks Dom“.

Paa en af sine Rejser besøgte hun Tante Minna i Breslau, og her mødtes hun og Heinrich efter 11 Aars Forløb. De viste begge Ro og Fatning, skjønt Gjensynet greb dem dybt. Heinrich havde, som man kan tænke, udviklet sig til en betydelig Personlighed. Han var nu en høit anset Retslærd og en fremragende frisindet Politiker. I Hjemmet var han den samme kjærlige Søn som før. Fanny følte ved Siden af Glæden over, at hendes Hjærte var frit og let, en vis Stolthed, fordi denne Mand havde været hendes Ungdomskjærlighed. De havde lange Samtaler og skiltes ad som Venner for hele Livet. Efter dette Møde var hun frejdig og glad; det var en Lykke at gaa, hvorhen hun vilde, se Verden, og lære Mennesker at kjende. Og det var en Lykke at vende tilbage til Faderen, til det kjære, gamle Hjem, og atter være Barn der en Stund.

Paa sin første Rejse til Italien gjorde hun Bekjendtskab med Forfatteren *Adolf Stahr*, hvis Hustru hun nogle Aar senere blev. De levede i et meget lykkeligt Ægteskab, og deres Hjem var et Samlingssted for litterære Berømtheder. Efter sin Mands Død 1876 tilbragte Fanny Lewald Stahr sin Tid mest paa Rejser. I Slutningen af Tresserne besøgte hun Danmark og gav i sin Bog *Vom Sund zum Posilip*, en livlig og sympatetisk Skildring af Kjøbenhavn og Omegn. Af hendes mange andre Rejsebeskrivelser kan nævnes: *Italienisches Bilderbuch*, *Reisetagebuch durch England und Schottland* o. s. v.

Hendes Romaner, nogle og tredive Bind, udmærke sig ved energisk Karakterskildring og logisk Klarhed. Nogle Kritikere have kaldt hende tør og skarp, ikke helt uden Grund, da hun har en saa stor Skræk for det sentimentale og unaturlige, at den kan drive hende for vidt i modsat Retning. Der er ogsaa Exempler paa, at meget fintfølende og ømtaalige Naturer have følt sig tibagestødte af hende. Hendes mest tiltalende Bog er sikkert *Meine Lebensgeschichte*; den rammes heller ikke af den ovenfor nævnte Anke. Denne levende, sanddru Skildring af hendes Ungdoms Glæder og Sorger, af den lange Lidelse og den endelige Sejr, kan ikke andet end gribe Læseren stærkt. Hun fordyber sig ikke ensidig i sine egne Kampe og Prøvelser, men har stadig Tanke for Kvindernes Stilling i Almindelighed